

§ 313

Suun terveydenhuollon palvelusetelin arvo

HEL 2015-010707 T 06 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että suun terveydenhuollon palvelusetelin arvo on 1.1.2016 alkaen:

- Ensiapu- ja kokonaihoitopalvelusetelissä toimenpidekohtaisten arvojen summa. Toimenpiteen toimenpidekohtainen arvo lasketaan oman toiminnan toimenpidekohtaisena nettokustannuksena, jota alennetaan 25 %, ja joka pyöristetään lähimpään euroon.
- Lohkeamapalvelusetelissä hoitokokonaisuuskohtainen, ja se lasketaan oman vastaavan toiminnan nettokustannuksena, jota alennetaan 25 %, ja joka pyöristetään lähimpään euroon.
- Tutkimuksen sisältävässä palvelusetelissä hoitokokonaisuuskohtainen, ja se lasketaan hoitokokonaisuuskohtaisesti oman vastaavan toiminnan 25 %:lla alennetun nettokustannuksen ja vastaavasta hoidosta saadun Kela-korvauksen keskiarvona, joka pyöristetään lähimpään euroon.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Seija Hiekkanen, johtajahammaslääkäri, puhelin: 310 42247
seija.hiekkanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suun terveydenhuollossa toteutui vuonna 2014 yhteensä noin 480 000 käyntiä. Näistä n. 2,1 % (n. 10 300 käyntiä) oli palvelusetelikäyntejä. Palvelusetelitoimintaan käytettiin vuonna 2014 n. 1,1 milj. €. Tammi-syyskuussa 2015 toteutui yhteensä noin 385 000 käyntiä, joista noin 5,2 %

(n. 20 200) oli palvelusetelikäyntejä. Palvelusetelitoimintaan käytettiin tuona aikana noin 2,1 milj. €.

Suun terveydenhuollossa aikuisten kiireettömän hammashoidon kysyntä on kasvanut edelleen. Kiireetöntä hoitoa tarvitsevien aikuisten määrä on vuonna 2015 ollut noin 20 % suurempi kuin vastaavana aikana vuonna 2014. Palvelusetelitoiminta yhtenä suun terveydenhuollon palvelujen järjestämismuotona turvaa osaltaan potilaiden asianmukaista hoitoon pääsyä ja suun terveydenhuollon pysymistä hoitotakuussa.

Palvelusetelitoiminnassa potilas hakeutuu kunnalliseen suun terveydenhuoltoon. Mikäli omista hoitoloista tai ostopalvelutoiminnasta ei löydy hoitoaikaa kohtuujassa, potilaalle tarjotaan palveluseteliä. Potilaalla ei ole oikeutta aina halutessaan saada palveluseteliä. Potilas hoidetaan omassa tai ostopalvelutoiminnassa, mikäli hän ei hyväksy seteliä. Potilaalla on tällä hetkellä mahdollisuus valita hoitopaikka yli 200 palveluseteliammaslääkäri-/vastaanottovaihtoehdosta. Palvelusetelitoiminnan avulla potilaat ovat päässeet nopeasti hoitoon.

Suun terveydenhuollon kokonaisuhoitoon palveluseteliä on tarjottu kaupungin omissa hammashoitoloissa tutkittujen potilaiden suun ja hampaiston hoitokokonaisuuksien toteuttamiseen. Ensiapuhoidon palveluseteliä on puolestaan tarjottu omassa päivystyksessä käyneiden potilaiden ensiapuvaivojen mahdollisten jatkohoitojen toteuttamiseen. Lisäksi palvelusetelitoimintaan on kehitetty uudet palvelusetelimallit, lohkeama- ja tutkimuspalveluseteli, jotta kasvavaan hoidon kysyntään on voitu vastata. Lohkeama- ja tutkimuspalvelusetelin potilas voi saada suoraan suun terveydenhuollon keskitetyn ajanvarauksen hoidontarpeen arvion perusteella ilman käyntiä kaupungin omassa hammashoitolassa.

Palvelusetelitoiminnassa kaupunki maksaa kaupungin hyväksymälle yksityiselle palvelusetelituottajalle palvelusetelin arvon, jonka perustana käytetään suun terveydenhuollon oman toiminnan kustannuksia eri toimenpiteille. Oman toiminnan kustannukset on laskettu hyödyntäen työntekijöiden työajankäytönmittauksia (ns. kellokallatus). Palvelusetelin arvoa määritettäessä otetaan huomioon se, että kaupunki ei laskuta palvelusetelitoiminnassa asiakasmaksuja potilaalta, vaan potilaan omavastuusuuden laskuttaa palvelusetelituottaja. Näin ollen palvelusetelin arvo olisi enimmillään oman toiminnan toimenpidekohtainen kustannus vähennettynä asiakasmaksuilla toimenpide- ja käyntimaksuineen, eli oman toiminnan nettokustannus.

Palvelusetelituottaja ilmoittaa hinnan eri toimenpiteille tai hoitokokonaisuuksille. Potilas maksaa palveluntuottajalle

omavastuuosuutena palveluntuottajan ilmoittaman hinnan ja kaupungin maksaman palvelusetelin arvon välisen erotuksen. Potilaan omavastuuosuus voi olla pienempi, saman suuruinen tai korkeampi kuin, mitä hän maksaisi vastaavasta hoidosta asiakasmaksuasetuksen mukaisina asiakasmaksuina toimenpide- ja käyntimaksuineen terveyskeskushammashoidossa.

Palvelusetelitoimintaan liittyvä hallinnollisen työn määrä on merkittävä. Monimuotoisen kokonaisuuden hallinta ja valvonta, rekisterinpitoon liittyvät potilasasiakirjamerkinnät sekä yhteistyö lukuisten palvelusetelituottajien kanssa vaativat resursseja, mikä tulee ottaa huomioon palvelusetelin arvoa määritettäessä. Tällä hetkellä yksityishammaslääkäreillä on aiempaa enemmän vapaata kapasiteettia. Suomen Hammaslääkäriliiton tekemän kyselyn mukaan lähes joka viides yksityishammaslääkäri Suomessa ilmoitti v. 2015, että potilaita on liian vähän. Vastaavasti esimerkiksi v. 2013 vain noin joka kymmenes hammaslääkäri ilmoitti näin. Yksityishammaslääkärien halukkuus tarjota vapaata kapasiteettiaan palvelusetelipotilaille on lisääntynyt pääkaupunkiseudulla.

Edellä olevan perusteella esitetään, että suun terveydenhuollon palvelusetelin arvo on pääsääntöisesti 25 % alempi kuin oman vastaavan toiminnan nettokustannus. Näin voidaan sosiaali- ja terveystieteiden strategian mukaisesti laajentaa palvelusetelin käyttöä ilman, että kaupungin kustannukset nousevat.

Palvelusetelilain mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo siten, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon mm. asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus. Omavastuuosuuden katon määrittämiseen ei esitetä muutoksia verrattuna nykykäytäntöihin. Katto olisi edelleen Helsingin yksityishammaslääkäreillä hoidetuille potilaille vastaavasta hoidosta Kela-korvauksen jälkeen maksettavaksi jäävän omavastuuosuuden keskiarvo. Tiedot saadaan Kelan tilastoista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Palvelusetelitoiminta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa. Palveluseteli edesauttaa joustavaa palvelujen käyttöä tukien myönteisiä terveysvaikutuksia ja hyvinvointia.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Seija Hiekkanen, johtajahammaslääkäri, puhelin: 310 42247
seija.hiekkanen(a)hel.fi